

Екологічне навантаження на промислові території з активним видобутком корисних копалин, іноді небезпечних для здоров'я людини, а також потужним металургійним та машинобудівним комплексом висвітлює фундаментальне протиріччя між соціальною відповідальністю та ресурсномісткою промисловістю четвертого технологічного укладу, яка має значну частку ВВП країни.

Громадським організаціям бракує дієвих механізмів та інструментів впливу на прийняття управлінських рішень підприємствами та органами державної влади і місцевого самоврядування.

Список літератури:

1. Солтисік О.О. Моделювання стратегій сталого розвитку регіону : автореф. дис. ... на здобуття наук ступеня к-та. екон. наук : спец. 08.03.02 «Економіко-математичне моделювання» / О.О. Солтисік. – Хмельницький, 2005. – 14 с.

2. Аналіз сталого розвитку - глобальний і регіональний контексти : монографія / [Міжнар. рада з науки (ICSU) та ін.; наук. кер. М.З. Згуровський]. – К. : НТУУ «КПІ», 2010. – Ч.1.: Глобальний аналіз якості та безпеки життя людей. – 252 с.

3. Аналіз сталого розвитку - глобальний і регіональний контексти : монографія / [Міжнар. рада з науки (ICSU) та ін.; наук. кер. М.З. Згуровський]. – К. : НТУУ «КПІ», 2010. – Ч.2.: Україна в індикаторах сталого розвитку. – 368 с.

4. Борщук Є.М. Теоретико-методологічні основи системного розвитку еколого-економічних систем : автореф. дис. ... на здобуття наук ступеня д-ра. екон. наук : спец. 08.00.06 «Економіка природокористування та охорони навколишнього середовища» / Є.М. Борщук. – Львів, 2009. – 43 с.

ТЕНДЕНЦІ ЗАСТОСУВАННЯ КОГНІТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ЕКОНОМІЦІ ДЛЯ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

*Пашкевич М.С., д.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і аудиту,
Чуріканова О.Ю., к.е.н., доцент, доцент кафедри економічної кібернетики
та інформаційних технологій,
Державний ВНЗ «Національний гірничий університет»,
м. Дніпропетровськ, Україна*

Розвиток економіки держави базується на наявності постійних соціально-економічних змін інноваційного характеру. Регулювання державної регіональної політики відбувається за рахунок нових науково та методологічно обґрунтованих методів та підходів. Швидкі темпи розвитку економік не тільки конкретної держави, а й усього світу, обумовлені запровадженням новітніх технологій науково технічного прогресу, та вимагають застосування у прийнятті рішень більш досконалих підходів, які мають враховувати стрімкі зміни в регіональній економіці та відповідати сучасним перспективам розвитку. Нині, в основу усіх економічних процесів

покладено стрімке поширення нових знань. Ера інформації вимагає більш сучасних методів обробки величезної кількості інформаційних потоків з метою удосконалення регулювання економічних процесів. А отже, інтелектуальний потенціал держави стає вагомим часткою національного багатства країни. В цьому аспекті когнітивна економіка стає новим інструментом вирішення економічних питань, а застосування когнітивного підходу в управлінні будь якою економічною системою є актуальним питанням сучасності.

Питанню застосування когнітивного підходу в регіональній економіці присвячено роботи таких вчених-економістів як Циренов Д.Д., Сухарев М.В., Горелова Г.В., Жертовська Е.В., Якіменко М.В., Захарова О.Н., Радченко С.А., Кочкаров А.А, Салпагаров М.Б., Мандель М.В., Гюльмамедов Р. Г, Полякова О.Ю., Омаров Ш.А., Доргушаова А.К. та інших. Але їх дослідження не висвітлюють усього комплексу питань пов'язаних з використанням когнітивного підходу в регіональній економіці.

У сучасних умовах великого значення набуває аналіз проблемних областей, в яких інтеграція інтелектуальних технологій та інформаційних систем принесла б відчутний ефект. До найбільш перспективних відносять управління виробництвом, виробниче і внутрішньо фірмове планування, управління маркетингом і збутом, фінансовий менеджмент, ризик-менеджмент, банківська сфера, торгівля, фондовий ринок [1].

Основним типом інтелектуальних систем, використовуваних в економіці, є експертні системи, ERP і datamining. Безліч підприємств використовують експертні системи для вирішення задач в таких областях, як торги на фондовій біржі, кредитний аналіз, управління ризиками, побудова портфелів кредитів та інвестицій, оцінка рейтингу банків, автоматизація аудиту, прогнозування змін на фінансовому ринку і т. ін. Для прийняття рішень в статичних ситуаціях розроблені методи підтримки прийняття рішень, засновані на теорії вибору. Їх сенс полягає в упорядкуванні безлічі можливих варіантів рішення задачі (альтернатив), запропонованих людиною, і вибору кращої альтернативи основуючись на когнітивному підході. Ці методи забезпечують підтримку прийняття рішень на різних етапах процесу і доповнюють один одного.

Когнітивна регіональна економіка як і економіка в цілому може бути застосована як на рівні абстракції (в теорії ігор), так і на рівні конкретики (стосовно біржових операцій). Вона пом'якшує і збагачує погляд на традиційну економічну теорію, що розділяється іншими соціальними науками. Більш того, емпіричний вимір пізнання зростає одночасно з швидким розвитком експериментальної теорії ігор та економіки знань [2].

Хоча застосування когнітивного підходу в економіці не так поширено як, наприклад, в психології, тенденція застосування принципів когнітивістики стрімко охоплює усі напрями економічної діяльності, та є дуже перспективною.

Своє поширення когнітивна регіональна економіка отримала у використанні когнітивних методів у бізнес процесах, наприклад, когнітивний маркетинг; системах

бізнес-аналітики для економіки знань на основі інтелектуальних систем підтримки прийняття рішень, що використовують когнітивні методи аналізу свідомості людей, залучених в ці процеси; моделях прогнозу і оцінювання неструктурованих ситуацій; моделях підтримки діяльності аналітиків в умовах невизначеності; дослідженні впливу емоцій на прийняття рішень в умовах нестачі часу, процесів навчання та інше.

Інструментарієм когнітивної регіональної економіки є широке застосування інформаційних систем та методів економіко-математичного моделювання.

Когнітивна регіональна економіка є новим підходом, яка збагачує існуючі методи та підходи до вирішення економічних задач будь якого типу, дозволяє отримувати нові, принципово інші результати стосовно функціонування економічних систем та суб'єктів економіки, поведінку яких раніше неможливо було пояснити відомими методами та підходами.

Застосування когнітивного підходу дозволяє працювати як з якісними так і з кількісними параметрами і дає можливість наповнення методів когнітивного моделювання (когнітивний аналіз і розроблені на його сучасні інформаційні технології системного аналізу) іншими методами системного аналізу на різних етапах дослідження та прийняття рішень.

Список літератури:

1. Ross D. Economic Theory and Cognitive Science: Microexplanation / D. Ross. – The MIT Press, 2007. – 454 p.
2. Абдикеев Н.М. Когнитивная экономика в эпоху инноваций / Н.М. Абдикеев, А.Н. Аверкин, Н.А. Ефремова // Вестник РЭА, 2010. – № 1 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://rus.neicon.ru:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/7332/33_%10148:552.pdf?sequence=1.

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ФОРМУВАННЯ КЛАСТЕРНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНО-ВИРОБНИЧИХ ФОРМ ОПТИМІЗАЦІЇ ГОСПОДАРСТВА РЕГІОНІВ

*Паніж Ю.С., к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту виробничої сфери,
Державний ВНЗ «Національний гірничий університет»,
м. Дніпропетровськ, Україна*

Особливості і характерні риси сучасного розвитку національного господарства України та її регіонального устрою припускають безперервне посилення дії ринкових механізмів і наростання процесу конкурентного впливу з боку світового ринку. У теорії економіки та менеджменту велику затребуваність мають концепції, теоретико-методологічні положення, моделі, які обґрунтовують й адаптують знання про реалізацію ефективних форм територіальної організації господарської та громадської